

TWINNY Č. 7

OBOJAKÁ SPOLUHLÁSKA Z

Výpravy za vybranými slovy

ZISTILI SME

že v týchto vybraných slovách po Z sa vždy píše tvrdé y :

jazyk, jazýček, jazyčisko, jazykový, jazykoveda, jazyčnica, jazyčný, dvojjazyčný, cudzojazyčný, jazykolam, **nazývať**, pozývať, prezývať, prezývka, ozývať sa, prizývať, vyzývať, vzývať

NAVŠTÍVILI SME

- čističku odpadových vôd. Exkurzie sme sa zúčastnili v rámci vlastivedy pri príležitosti Dňa vody. Celý deň sme mali tematicky zameraný na čistotu a ochranu vodných tokov. Na hodine slovenského jazyka sme vymýšľali výzvy k našim spoluobčanom. **Vyzývali** sme ich, aby:

- neumývali autá v blízkosti riek
- mysleli na ďalšie generácie
- neznečisťovali vodu
- čistili studničky
- nerobili z riek smetiská
- chránili zdroje pitnej vody...

Počas tohto dňa sme sa zoznámili aj s vodným desatorom:

1. VODA – je vhodná pre všetkých
2. VODA – prospieva zdraviu, na rozdiel od sladených nápojov chráni a posilňuje zuby a kosti
3. VODA – nespôsobuje obezitu
4. VODA – neobsahuje látky, ktoré dlhodobým konzumovaním škodia organizmu
5. VODA – obsahuje vyvážené množstvo minerálnych látok, ktoré človek potrebuje
6. VODA – spĺňa prísne hygienické a zdravotné kritériá
7. VODA – je približne 300-krát lacnejšia ako balená voda z obchodu
8. VODA – je najlepší „hasič“ smädu

9. VODA – prináša osvieženie

10. VODU – môžeš piť kdekoľvek, kedykoľvek a stačí ti čistá
dlaň

V aktivitách sme pokračovali aj na čítaní, kde sme vymysleli niekoľko básní o vode:

DEŇ VODY

Tam, kde zurčí vodička, tam je malá studnička.
Pri studničke ružička a v studničke rybička.
Tam, kde nie je vodička, zvädnutá je ružička.
Nepláva v nej rybička, ani živá dušička.

Čo by sa stalo vtedy,
keby sa vodné toky
premenili na špinavé stoky?
Utíchli by vtáci,
vyschla zem,
zahynuli raci,
bol by to zlý sen.

ČO ZNAMENÁ KVAPKA VODY?

Život pre tisícky ľudí,
pre zvery uprostred hory,
uschli by vetvy aj kôry,
nebolo by vody v mori,
zostali by len kopy soli,
umreli by všetky živé tvory.

kolektívna práca

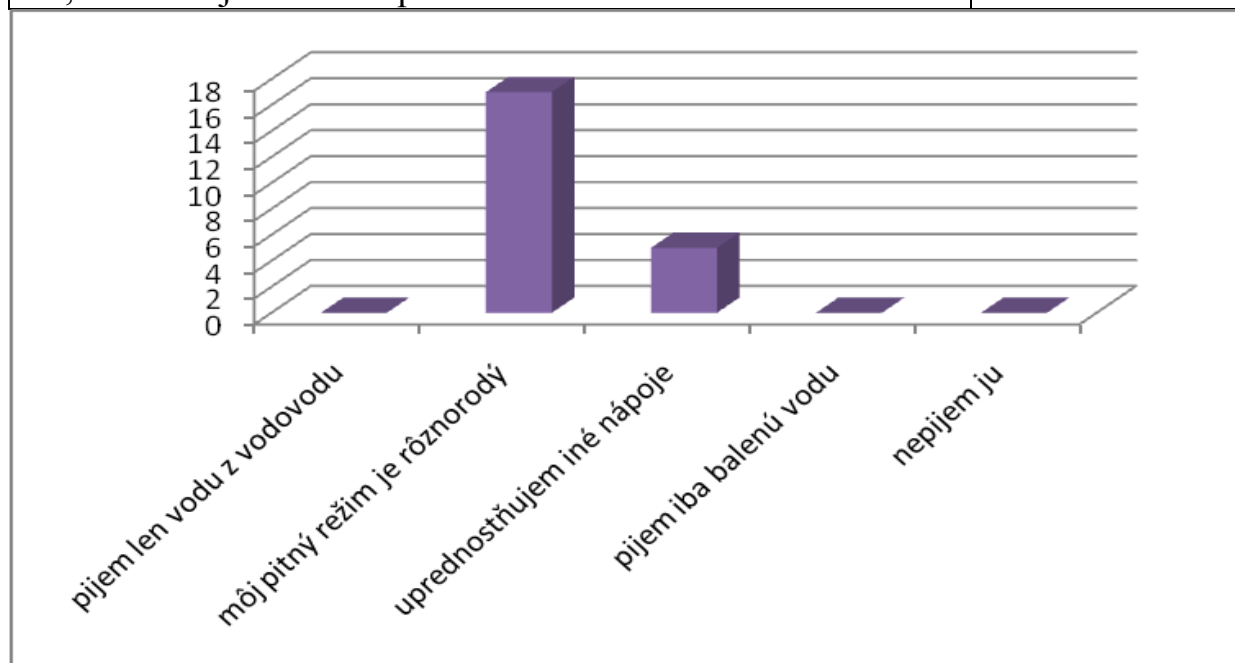
O VODE

Voda, voda, vodička, zdravá ako rybička.
Chutná ako med, potrebuje ju celučičký svet.
Myslite aj na vodu, neničte nám prírodu!
Vodu pije každý rád, voda je náš kamarát.

Klárka Palčeková

Urobili sme si aj anketu na tému: Piješ vodu z vodovodu?
A tu sú výsledky:

áno, chutí mi, pijem len vodu z vodovodu	0
áno, občas, môj pitný režim je rôznorodý	17
nie, uprednostňujem džús, colu, ...	5
nie, nechutí mi, pijem iba balenú vodu	0
nie, ešte som ju neskúšal piť	0

Na výtvarnej výchovy sme svoje výzvy k občanom doplnili o ďalšie heslá:

Bez vody sa nedá žiť!

Čistejšia voda, kvalitnejší život.

Zdroje pitnej vody nie sú nevyčerateľné!

Nádej pre vodu!

Budeš mať čo piť aj zajtra?

Napísali sme ich tušom na plagát a ozdobili obrovskými kvapkami vody. Spoločnú prácu sme umiestnili na nástenku vo vestibule školy.

Tam bude nielen nám, ale aj ostatným pripomínať, že nielen soľ, ale aj VODA JE NAD ZLATO!

Maťko Živčic

OBJAVILI SME

- krásu českého **jazyka**. Zahrali sme si bábkové divadielko v tomto **jazyku**. Volalo sa O SMUTNÉ PRINCEZNĚ. Český **jazyk** je celkom ľahký. Divadlo bolo netradičné, vyrobili sme si ho zo starých kufrov. Oponu nám ušila mama Jakuba Matejku. V jednom kufri bol pustý les a dračia skala, v tom druhom zas kráľovská komnata a trón. Účinkoval tam kašpárek, princezna, drak, kráľ, myslivec. Najviac sa mi páčila princezná, lebo som ju hrala ja.

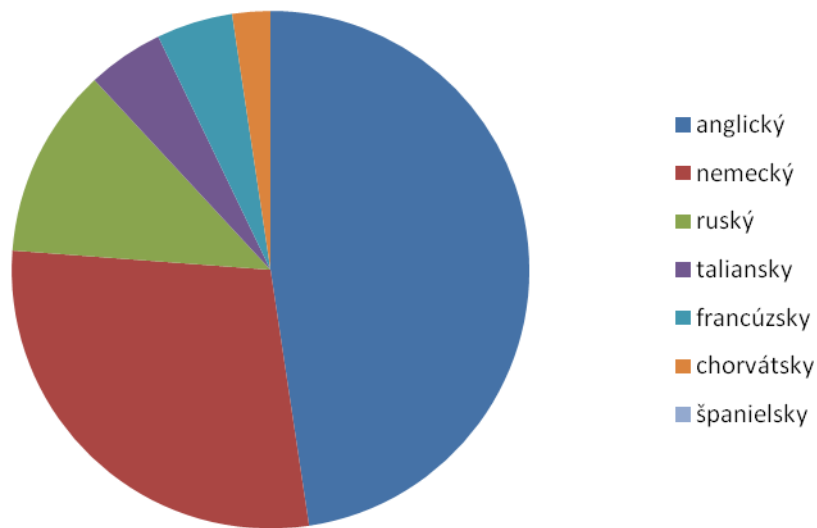
Emmka Gašparová

- český **jazyk** sme spoznávali aj na hodine čítania, kde sme čítali knihu POHÁDKY BRATŘÍ GRIMMŮ. Už podľa názvu nám bolo jasné, že nie je v slovenskom **jazyku**. Vybrali sme si rozprávku o Červenej čiapočke. Tú poznáme všetci veľmi dobre už od malička. Počas čítania sme si mali zapisovať slová, ktorým sme síce rozumeli, ale v slovenskom **jazyku** ich inak **nazývame**. Našli sme napríklad: holčička – dievčatko, myslivec – poľovník, nůžky – nožničky. Natrafili sme však aj na také slová, ktorých význam sme vôbec nepoznali: křehotinka, soustíčko, hloub, kvítí, necky, jitro, světlice...Naši českí kamaráti majú niekoľko písmeniek, ktoré my v slovenskom **jazyku** nepoužívame:
ů = kůže, domů, nůžky, půjde
ě = těžké, pěkné, prozpěvovat
ř = nejdřív, zastřelit, přijdeš, chytře
Napriek týmto rozdielom sú oba **jazyky** veľmi podobné. Je veľká škoda, že sa ho neučíme v škole ako ďalší povinný **jazyk**. Je pomerne ľahký a určite by sme z neho mali samé 1*.

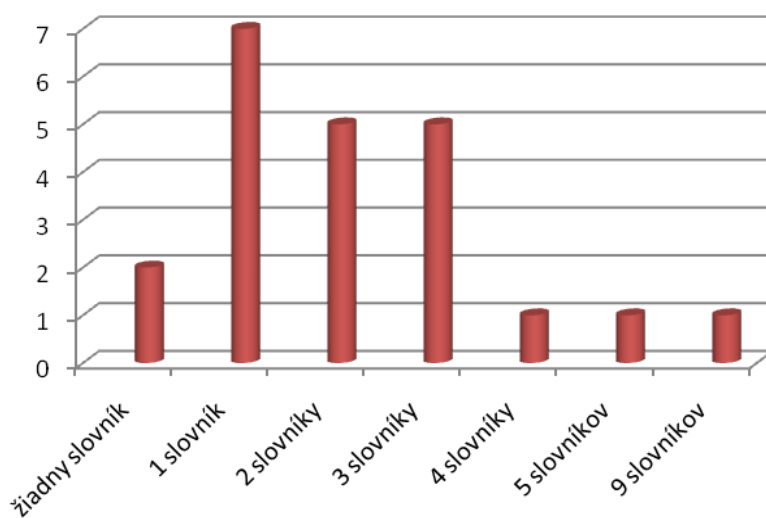
Samko Roháč

- objavili sme koľko a aké druhy **cudzojazyčných** slovníkov majú deti doma:

Anglický slovník	20 žiakov
Nemecký slovník	12 žiakov
Ruský slovník	5 žiakov
Taliansky slovník	2 žiaci
Francúzsky slovník	2 žiaci
Chorvátsky slovník	1 žiak
Španielsky slovník	0 žiakov

žiadny slovník	2 žiaci
1 slovník	7 žiakov
2 slovníky	5 žiakov
3 slovníky	5 žiakov
4 slovníky	1 žiak
5 slovníkov	1 žiak
9 slovníkov	1 žiak

Aj keď sa učíme anglický **jazyk** len prvý rok, už vieme všeličo povedať – ako sa voláme, odkiaľ sme, koľko máme rokov, aká je naša obľúbená farba... Už vieme, ako sa v anglickom **jazyku** povedia rôzne farby, jedlá, zvieratá, časti ľudského tela, druhy nábytku... Naši rodičia sa v našom veku učili ruský **jazyk**. Preto, ak chcú ovládať aj iný svetový **jazyk**, musia chodiť do **jazykovej** školy. Objavili sme, že 5 rodičov z našej triedy ešte po večeroch alebo po víkendoch navštevuje **jazykové** kurzy.

Milanka Kučková

Na konci mája sa na našej škole stretli deti zo štyroch štátov. Okrem Slovákov tam boli aj Česi, Maďari a Poliaci. Aby sme o týchto národnostiach vedeli viac, priniesli sme si do školy rôzne encyklopédie, kde sme vyhľadávali hlavné mestá týchto krajín, národné jedlá, úradný jazyk, známych ľudí, ktorí tam žijú...

Na matematike sme porovnávali, ktorá krajina má vyšší vrch, dlhšiu rieku, viac obyvateľov. Rysovali sme aj zástavy, počítali ich obvody a premieňali jednotky dĺžky.

Na hodine slovenského **jazyka** sme v krátkych textoch o jednotlivých štátoch vyhľadávali a určovali slovné druhy, tvorili jednoduché a rozvité vety, dopĺňali vybrané slová...

Najzaujímavejšia bola hudobná výchova, na ktorej sme si vypočuli hymny všetkých štyroch štátov. Slovenskú sme si aj zaspievali. Slovám maďarskej sme nerozumeli vôbec, poľskej len máločo, ale českej skoro všetko. Čeština je najpríbuznejší **jazyk** k slovenčine. Nevedeli sme len, čo sú to bory a skví se.

Na vlastivede sme si na interaktívnej tabuli pozreli prezentáciu o týchto štátoch. Porovnávali sme, ktorý je najväčší, či má niektorý more, aká dlhá je jeho hranica so Slovenskom alebo kde leží jeho hlavné mesto. Potom sme priradzovali k týmto krajinám správne zástavy, štátne znaky a hlavné mestá.

Na záver sme si na výtvarnej výchove zástavy týchto štátov namaľovali.

Deniska Košťaliková

UKÁŽKA POĽSKÉHO **JAZYKA**: / hymna /

Kiedy my zyjemy.
Čo nam obca przemoc wziela,

Szabla odbierzemy.

CHORUS: Marsz, marsz, Dabrowski,
Z Ziemi Włoskiej do Polski,
Za twoim przewodem
Złączym się z naroda.

UKÁŽKA MAĎARSKÉHO JAZYKA: / hymna /

Istene, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts fele vedo kart,
Ha küzd ellenséggel;
Bal SORS akit regen tep,
Hozz rá VIG esztendőt,
Mebűnhődte már e nepodstat
A multi s jövődőt!

UKÁŽKA ČESKÉHO JAZYKA: / hymna /

Kde domov můj,
kde domov můj?
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalínách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!

Rozmýšľali sme, čo by mohla skúmať veda, ktorá sa **nazýva jazykoveda:**

- či majú ľudia správnu výslovnosť / Maruška /
- v čom sa odlišujú **jazyky** ľudí / Maťko Š. /
- ako vyzerali staroveké jazyky a písma, ktoré sa používali kedysi / Aďo /
- aký význam majú slová / Katka /
- akú majú ľudia dĺžku, hrúbku a farbu **jazykov** / Maruška, Klárka /
- porovnáva **jazyk** zvierat s **jazykom** ľudí / Miško /
- pomocou nej sa ľudia učia porozumieť reči zvierat / Klárka /
- skúma **jazyky** malých detí, či sa správne vyvíjajú / Nikolka /

Potom sme sa na internetových stránkach dozvedeli, že **jazykoveda** je náuka o **jazyku**. Skúma jeho vývin, vzťahy medzi **jazykmi**, členenie **jazyka** na nárečia a iné veci, ktoré nám budú jasnejšie, keď budeme na druhom stupni.

kolektívna práca

Čítali sme knihu od Daniela Heviera NEVYPLAZUJ **JAZYK** NA LEVA. Bola vydaná v roku 1982 a ilustroval ju Svetozár Mydlo. Básne aj kresby boli veľmi veselé, dobre sa nám čítali. Už vieme, čoho sa bojí vrabec, dozvedeli sme sa, ako chutí medveď, koľko slov sa dá vymyslieť na slovo nos, ako sa má vykať tigrovi a veľa užitočných vecí. Zasmiali sme sa na uhuhňanej básni Dádcha, ktorú napísal spisovateľ vtedy, keď bol chorý. Spoznali sme mačkopiera, hrochodíla, kôňrytnačku aj dikopsa. Svoj **jazyček** sme si nabrúsili na **jazykolamoch**:

- ☺ Straka s trakami strká strakatý struk do štrku.
- ☺ Klope Prokop po pokropenej Prokopkinej pokrievke.
- ☺ Brontosaurus, brontosaurica a brontosauričatá sa hádajú, kto z nich je najbrontosauruskejší.
- ☺ Krab kára raka za zababranú krabicu.
- ☺ Má mama Mateja, či nemá mama Mateja?
- ☺ Strč krk skrz hrst' břík.
- ☺ Holič Holý holí holiča z Holíča.
- ☺ Belelo sa Labe, alebo sa nebelelo?
- ☺ Čiernohorský horár Horský trnie v trnavskom tńní.
- ☺ Plch pchal chlp z blch, pch!
- ☺ Klotilda Kloktová kloktala kloktadlo.
- ☺ Strýc, skry rýľ v krík, ry skrýš sńnk.

Denis Šebík

Objavili sme, aké **prezývky** majú deti z našej triedy:

- Marek má **prezývku** Červík, ktorú mu dala jeho sestra, lebo je dlhý a štíhly a keď bol malý „liezol“ jej do vecí. Nehnevá sa na ňu pre to, lebo ju má rád.
- Tima **prezýva** Denis Avatar 224, lebo si sám vybral také meno v počítačovej hre.

- Maruška má **prezývku** Marry, dali jej ju súrodenci, lebo je to po anglicky Mária
- Katku sestra **prezýva** Kalkula, lebo ju raz nachytala, ako si pri písaní úloh z matematiky pomáhala kalkulačkou
- občas Romanku mamina **prezýva** Opica, pretože niekedy neposlúcha
- **prezývku** Denčur dostala Deniska od svojej sestry
- Jakub Matejka má **prezývku** Pupo, ktorú mu dal mladší bratranec, lebo sa mu to lepšie vyslovuje.
- hneď niekoľko **prezývok** má Barborka. Barči ju volá pán dekan, Bakuš Katka a Bára babka, lebo keď bola malá, tak chodila strapatá.
- **prezývku** Mixt dali Klárke kamarátky, Líšek ju volá sestra Natália a Čertík – Bertík zas babka.
- Samka Roháča **prezýva** Adam Bukvay Roháč chránený kvôli jeho priezvisku.
- Jakubovi Slávikovi vymyslel **prezývku** Kuko jeho dedko, lebo stále za ním chodí a „kuká“ čo robí.
- nepeknú **prezývku** Utopenec dal Miškovi Adam Cíbik, keď ho chcel uraziť. Našťastie sa mu to nepodarilo.
- Nikolku **prezýva** celá rodina Kofola, lebo je sladká a chutná ako kofola.
- **prezývku** Mel dostala Milanka od svojej mamy, lebo je to skratka jej mena
- viacero **prezývok** má aj Emmka – Gaštan ju volá Dávid, Romanka jej hovorí Emky a keď neposlúcha, tak ju brat volá Satan.
- Denisa **prezýva** kamarát Fénix, lebo sa to rýmuje s jeho menom.
- žiadnu **prezývku** nemajú Adam Vass, Adam Bukvay, Milanko Drábik, Maťko Škrátek, Ad'ó ani Maťko Živčic
- Ad'ó by však chcel, aby ho **prezývali** Rozumbrada kvôli jeho vedomostiam.
- Maťkovi Škrátkovi by sa páčila **prezývka** Sezerus, lebo si sám vybral také meno v počítačovej hre
- Maťko Živčic si myslí, že by mu pasovala **prezývka** Pahltník, lebo veľa a rád je.

kolektívna práca

Objavili sme, kde bývajú niektoré deti a akých psíkov doma majú. Už dávno nás **pozývali**, ale kvôli dažďu sme ich pozvanie nemohli prijať. Keď po dlhšom čase vyšlo slniečko, vybrali sme sa na návštevu k Maruške, ktorá nám ukázala svojho Aslana. Keďže bolo veľmi teplo, dychčal a vyplazoval na nás **jazyk**. Neďaleko nej býva Miško, ktorý má sučku labradora, Fatimu. Lenivo vylihovala na priedomí a nedala sa rušiť našim pokrikovaním. Na Sihoti sme cez plot nazreli na Timovho Tara, ktorý trpezlivo pózoval pri fotografovaní. Klárka nám zas predviedla, čo dokáže jej Labi. Za drobnú maškrtu si pekne sadol, podal packu, vyskočil. Keďže je to dosť veľký psík, pri niektorých „kúskoch“ jej asistovala mamina. Nevynechali sme ani Barborkinho Benyho. Aj keď bola práve vtedy v ZUŠ, kam chodí na flautu, jej tatino nám ho predviedol. Bol veľmi mierumilovný, ani ho nenapadlo na nás štekať. Už sa tešíme na ďalší krúžok. Čakajú nás ešte psíkovia na druhom konci Ilavy – čierny labrador Dasty u Maťka Škrátka a vlčiak s rovnakým menom u Maťka Živčica. Po ceste nesmieme vynechať ešte dom Adama Bukvaya, ktorý má dvoch psíkov. Dúfame, že nebude zase 31 °C, lebo **jazyk** budú vyplazovať nielen naši domáci miláčikovia, ale aj my.

kolektívna práca

SPOZNALI SME

- pánov učiteľov a pani učiteľky zo Základnej umeleckej školy v Ilave. Pripravili pre nás veľmi zaujímavý výchovný koncert v dome kultúry. Počas svojho vystúpenia nás **vyzývali**, aby sme išli na pódium a vyskúšali si zatancovať alebo niečo namaľovať. Takto nás chceli zaujať, aby sme sa prihlásili na niektorý z umeleckých odborov na ich škole. Z našej triedy do ZUŠ chodí zatiaľ len zopár detí: na tanečný odbor Klárka, na výtvarný odbor Maťko Š. a Timo, na hudobný odbor Barborka / flauta / a Deniska / keyboard /. Od budúceho školského roku ich bude o niečo viac: tanečný odbor Nikolka, hudobný odbor Maťko Š. / gitara /, Emmka / flauta /, Ado / akordeón / a ja. Budem sa učiť hrať na keyboard. Dúfam, že budeme mať všetci dosť trpezlivosti a že sa nám bude dariť.

Maruška Čierniková

VYHLĀDALI SME

Zaujímavosti o zvieratách:

Ježura austrálska: je zavalitá, telo má pokryté pichliačmi. Vyskytuje sa bežne v celej Austrálii a v nížinách na Novej Guinei, kde je dostatok jej obľúbenej potravy. Ježura sa živí mravcami, ktorých skonzumuje obrovské množstvo. Silnými pazúrami rozhrabáva hniezda a potravinové chodby mravcov a potom rýchlymi pohybmi dlhého lepkavého **jazyka** vyťahuje hmyz.

Milanka Kučková

Najdlhší psí **jazyk** má boxer Brendy majiteľa Johna Schida z USA. Brendyho **jazyk** meria 43 centimetrov.

Maruška Čierniková

Nedávno som si kúpila knihu, ktorá je veľmi zaujímavá. **Nazýva sa ZVIERATÁ A LES**. Kniha nás **pozýva** objavovať svet zvierat. Zaujala ma kapitola s názvom Mravec na jedálnom lístku. Na obrázku bol akýsi cicavec a zdal sa mi veľmi čudný. Bol to mravčiar. Dočítala som sa o ňom, že žije v Južnej Amerike. Má neuveriteľne dlhý a lepkavý **jazyk**. Meria viac ako 1 meter! Ním loví mravcov a termitov. Ďalší tvor, čo ma v tejto knižke zaujal, bol chameleón. Je to nezvyčajná jašterica. Pre svoju korisť je neviditeľný, lebo mení farbu kože podľa prostredia. Bez varovania vystrelí mimoriadne dlhý **jazyk** a uloví potravu.

Klárka Palčeková

Ľudové múdrosti:

- ☺ Čo na srdci, to na **jazyku**.
- ☺ Koľko **jazykov** vieš, toľkokrát si človekom.
- ☺ Hovorí, ako mu **jazyk** narástol.
- ☺ Radšej si mal **jazyk** odhryznúť.

- ☺ Rozprával ostrým **jazykom**.
- ☺ Držať **jazyk** za zubami.
- ☺ Rozviazal sa mu **jazyk**.
- ☺ Ako sa do hory volá, tak sa z hory **ozýva**.

Milanko Drábik

Každý človek má **jazyk** a na **jazyku** chuťové poháriky. Nevidíme ich, lebo sú veľmi malé, ale pod mikroskopom ich vidno veľmi dobre. Pomocou nich rozpoznávame chuť jedla – sladkú, slanú, kyslú a horkú. Špičkou **jazyka** cítime sladkosti, na slanú chuť sú najcitlivejšie predné okraje **jazyka**, kyslú chuť cítime na stredných okrajoch **jazyka** a horkú chuť na zadnej časti **jazyka**.

Barborka Barteková

Hádanky:

☺ Červená metlička zametá od líčka do jamy dobroty od mamy. Čo je to? / **jazyk** /

Klárka Palčeková

Jazykolamy:

V našej peci myši pištia, v našej peci psík spí.

Juro neruj Jura! Juro neruj Jura! Juro neruj Jura!

Všetky húsky sa poprekoprcovali po priekope.

Išiel pštros s pštrosicou a pštrosíčkami Pštrosou ulicou.

Ešte sa tie makovičky nepovymakovičkovali.

Šašo vešia osušku. Šašo vešia osušku. Šašo vešia osušku.

Pes spí, psy spia. Pes spí, psy spia. Pes spí, psy spia.

Naolejuje Júlia Júliu, alebo nenaolejuje Júlia Júliu?

Naša lomenica je zo všetkých lomeníc tá najlomenicovatejšia.

Levy sa váľali dolu lávou do válova.

Vojaci sú vyrukavičkovaní a veliteľ je najnevyrukavičkovateľnejší.

Najneobhospodarovateľnejšími.

Rozprostovlasatela sa dcéra kráľa Nabuchodonozora, alebo nerozprostovlasatela sa dcéra kráľa Nabuchodonozora?

Odideologizovaný deziluzionizmus.

Brontosaurus, brontosaurica a brontosauričatá sa hádajú, ktorí z nich je najbrontosaurovatejší.

Vyskočil vyskočil, Vyskočilku preskočil, Vyskočilka vyskočila, Vyskočila preskočila.

Popukané pukance popukali na plne popukanej panvici plnej popukaných pukancov.

Nemá Peter ani meter, meria meter ten náš Peter?

Železo, železo, oželezilo si sa? Koleso, koleso, okolesilo si sa?

Priemerný Premiér prišiel na priemernú premiéru priemerného filmu o priemernom priemysle.

Keď nenaolejujeme linoleum, tak naolejujeme lampu. Keď nenaolejujeme lampu, tak naolejujeme linoleum.

Strč prst skrz krk.

Miško Statený, Jakub Slávik

Vyhľadali sme, ako sa povie AHOJ rôznymi **jazykmi**:

- v Bulharsku : Здравей !
- v Belgicku : Hallo! Salut!
- v Českej republike : Ahoj!
- v Dánsku : Hej!
- v Nemecku: Hallo!
- v Estónsku : Tere!
- v Chorvátsku : Dobr dan! Zdravo!
- v Írsku: Dia dhuit!

- v Grécku: ΓΕΙΑ ΣΑΣ!
- v Španielsku : ¡HOLA!
- vo Francúzsku: Salut!
- v Taliansku : Ciao!
- na Cypre : ΓΕΙΑ ΣΑΣ!
- v Lotyšsku : Sveiki!
- v Litve : Labas!
- v Luxembursku : Moien!
- v Maďarsku : Szia!
- na Malte : Bongu!
- v Holandsku : Hallo!
- v Rakúsku : Servus!
- v Poľsku : Cześć!
- v Portugalsku : Olá!
- v Rumunsku : Bună
- v Slovinsku : Živijo!
- vo Fínsku : Hei!
- vo Švédsku : Hej!
- v Spojenom kráľovstve : Hi!
- v Rusku : Привет! Здравствуй!

Ad'ovi Staňovi sa podarilo zistiť, ako sa povie DOBRÝ DEŇ v kórejskom **jazyku** : 안녕하세요. Škoda len, že netušíme, ako sa tie krúžky, trojuholníky a paličky čítajú. Zdá sa, že kórejčina bude jeden z najťažších **jazykov**. Mali by sme to mať na pamäti, keď sa nám bude anglický **jazyk** , ktorý sa učíme v škole, zdať ťažký.

kolektívna práca

Jeden štvrtok sme si mali priniesť **cudzojazyčné** slovníky. Nevedeli sme na čo, ale dozvedeli sme sa to na slovenskom **jazyku**. Mali sme v nich vyhľadať slová **jazyk, jazykovedec, jazykovedný, jazykový**... Okrem vybraných slov po z sme si preopakovali aj abecedu, ktorú sme sa učili už dávnejšie. Väčšina detí si priniesla Anglicko-slovenské a slovensko-anglické slovníky, ale niektorí mali aj Nemecko-slovenské a slovensko-nemecké slovníky, Rusko-slovenské a slovensko-ruské, Taliansko-slovenské a slovensko-talianske slovníky. Zopár slovníkov bolo veľmi stručných, takže sme v nich všetky slová nenašli. Ale aj tak sme sa dozvedeli, ako sa v cudzích **jazykoch** povie:

jazyk – tongue /anglicky/, Zunge /nemecky/, język /poľsky /, nyelv /maďarsky/,
язык /rusky /

jazykový – language / anglicky/, Sprachlich /nemecky/

jazykovedec – linguist / anglicky/, Sprachwissenschaftler / nemecky/

jazykoveda – linguistics /anglicky/, языковедение /rusky/,
Sprachwissenschaft /nemecky/

jazyčný – gossip / anglicky/

nazývať – call / anglicky/

pozývať – zvať /česky/

prezývať – nickname /anglicky/

prezývka – přezdívka /česky/, nickname /anglicky/

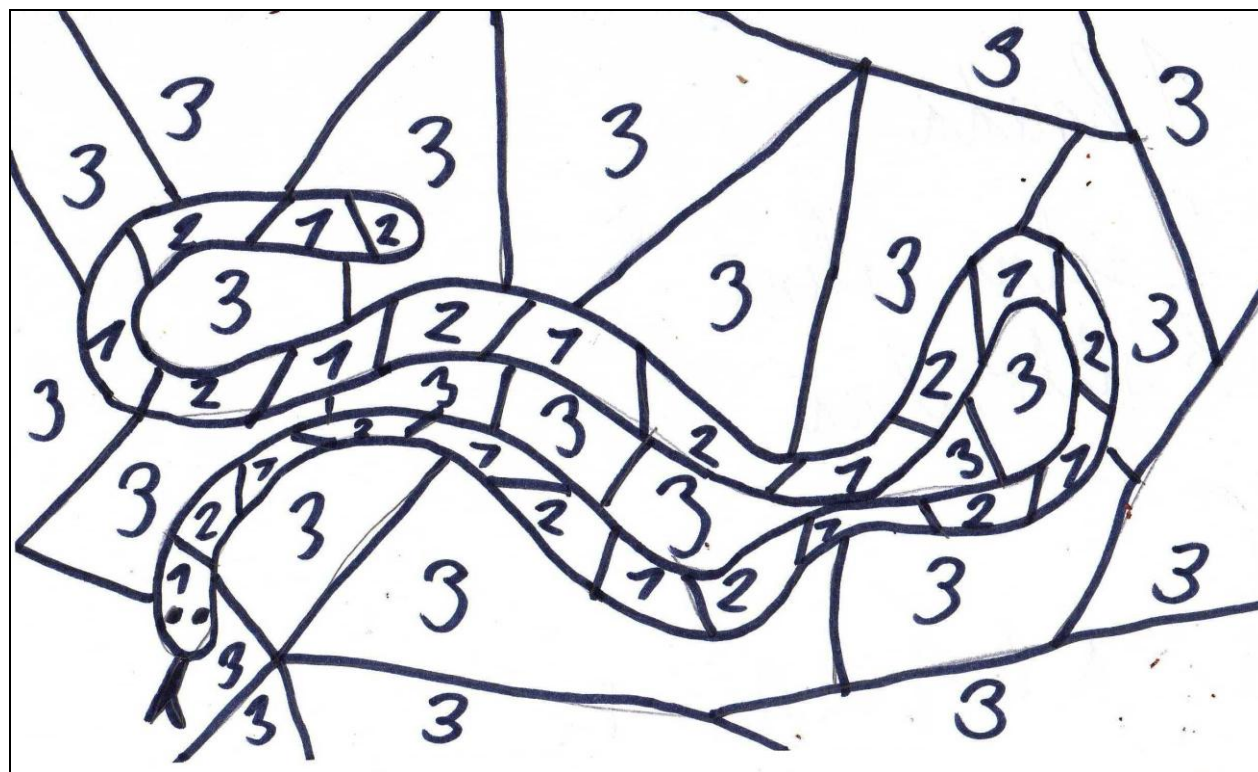
cudzojazyčný – di lingua straniera / taliansky/

Pracovali sme aj s Pravidlami slovenského pravopisu. Je to slovník určený na lepšie spoznanie nášho materinského **jazyka**. Slúži na to, aby sme si mohli vyhľadať, či je dané slovo spisovné alebo nie, aké môže mať tvary alebo z akého **jazyka** je prevzaté. Ten, kto zabudol abecedu, hľadal slová veľmi dlho, lebo ich tam bolo viac ako 69 000.

kolektívna práca

VYMYSLILI SME

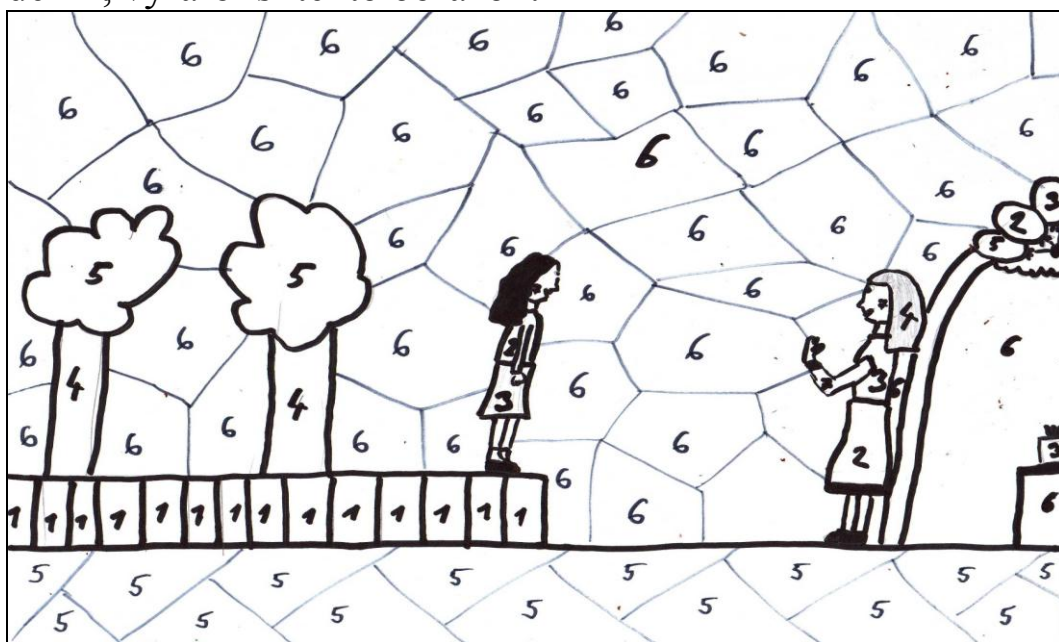

1-hnedá, 2-žltá, 3-zelená

Klárka Palčeková

Ak chceš vedieť, ako máš **pozývať** kamarátov na oslavu tvojich narodenín, vyfarbi si tento obrázok:

1-šedá, 2-fialová, 3- červená, 4-hnedá, 5-zelená, 6-modrá, 7-telová

Maruška Čierniková

Naša škola sa aj tento rok zapojila do peňažnej zbierky na Deň narcisov. Peniaze putovali ľuďom chorým na rakovinu. Niektorí prispeli, iní nie. Buď nemali peniaze alebo nechceli dať. Spoločne sa nám podarilo nazbierať 1356,30 €. **Vyzývam** všetkých, ktorí neprispeli a svoje vreckové minuli radšej v školskom bufete na sladkosti, aby sa zamysleli a prispeli aspoň symbolickou sumou na budúci rok. Uvidíte, že vás bude na srdci hriať veľmi príjemný pocit a potom budete prispievať už pravidelne.

Barborka Barteková

Vypočítaj a výsledky usporiadaj od najväčšieho po najmenšie:

A $710.1 =$

J $1635+2080 =$

K $118 - 110 =$

Z $613 - 91 =$

Y $387 - 41 =$

čísla					
písmená					

Samko Roháč

Na domácu úlohu sme mali vymyslieť krátky príbeh o tom, ako nechcel malý chlapec u lekára vyplaziť **jazyk**. A takto sa nám darilo:

V škole zúrila chrípka. Príčinou bolo sychravé počasie. Ochorel aj malý Šimon. Spolu s mamou išiel k lekárovi. Zdravotná sestra **pozývala** deti po jednom do ambulancie. Malý Šimon sa však vyšetrenia zľakol, a preto nechcel vyplaziť **jazyk**. Keď mu lekárka vysvetlila, že to nebude bolieť, dal si povedať.

Marek Tamajka

Adam išiel k lekárovi, lebo ho bolelo hrdlo. Báľ sa však vyplaziť **jazyk**. Nepomohlo, ani keď mu sľúbili cukrík. Sestrička mu povedala, že ho budú **prezývať** Bojko. Tak ho rýchlo vyplazil.

Maťko Škrátek

Chlapec u lekárky nechcel vyplaziť **jazyk**, lebo vedel, že je to neslušné. Tam mu povedali, že u lekára to nie je neslušné a tak ho vyplazil.

Milanko Drábik

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden chlapec a volal sa Jurko. Mal štyri roky. Raz, keď išiel k lekárovi, nechcel vyplaziť **jazyk**. Mama mu dala lízatko, aby ho oblizol a vtedy vyplazil obrovitánsky **jazyčisko**.

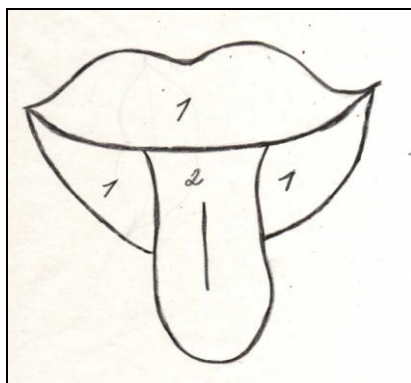
Timo Uhlík

Janíčko ochorel. S mamou a sestrou navštívili lekárku. Pretože ho bolelo hrdlo, chcela mu doň pozrieť paličkou. Ale Janíčko mal strach. Potom zistil, že palička sa podobá na nanuk, tak ústa nakoniec otvoril.

Milanka Kučková

V stredu ráno začalo bolieť Janka hrdielko. Išiel teda navštíviť pani lekárku. Tá mu objavila v hrdle bacila Cecila. Pani lekárka Janka pochválila, že je statočný, aj keď nechcel zo začiatku vyplaziť **jazyk**.

Adamko Vass

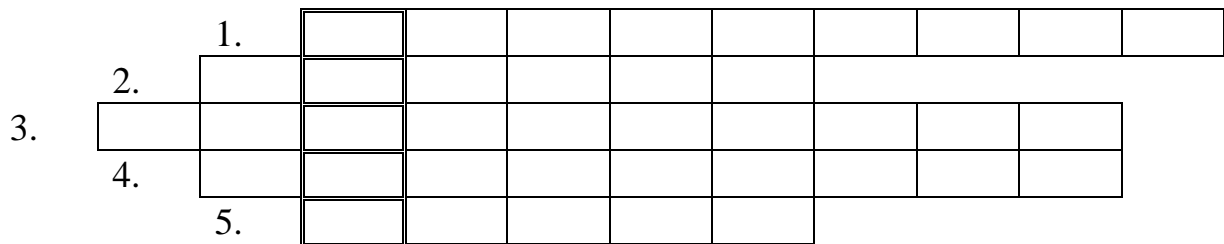
1-ružová, 2- červená

Milanka Kučková

Svetový deň pohybovej aktivity

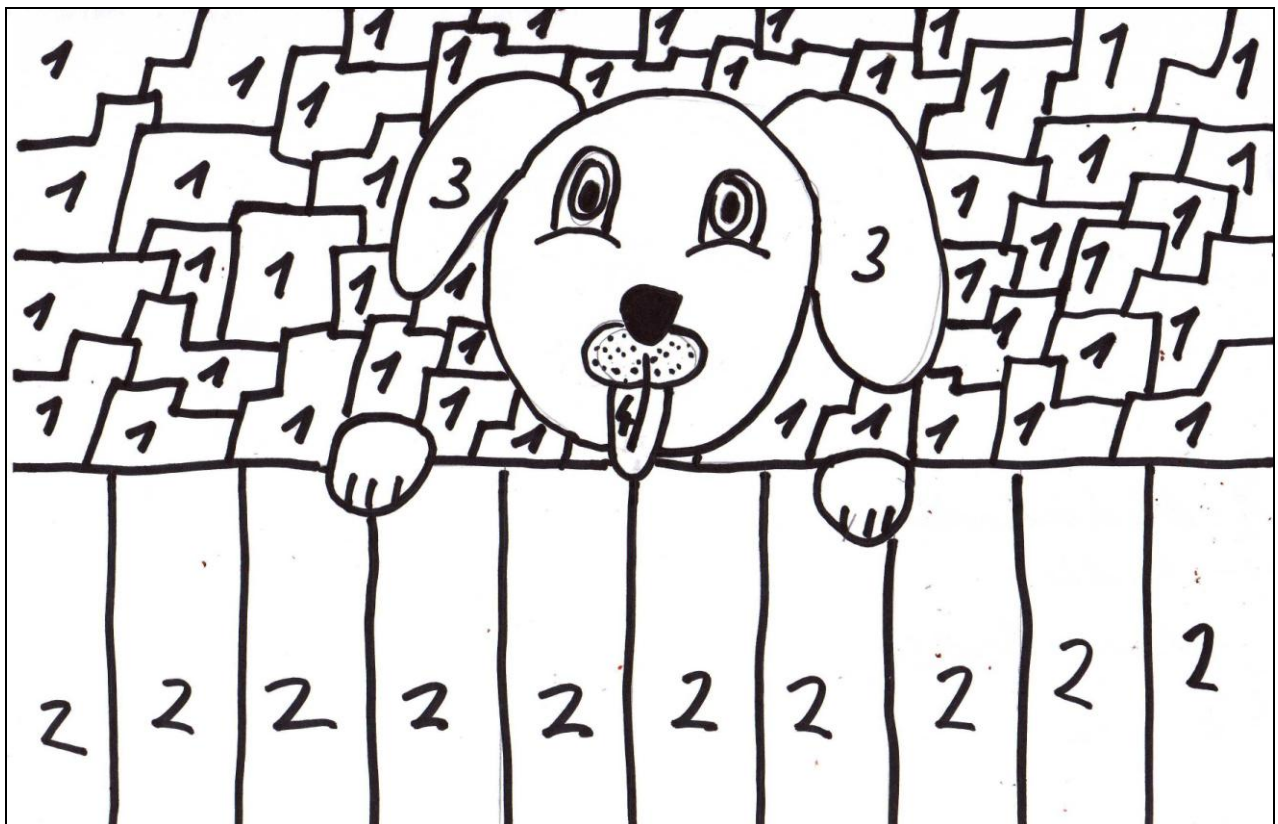
V tento deň **popozývali** pani učiteľky všetky deti z 1. stupňa do telocvične, aby si zacvičili. Zo začiatku sme vládali, ale po čase nám už začali od únavy vyliezať **jazyky**. Tento deň **vyzýva** všetkých k zvýšenej pohybovej aktivite. Aby len nesedeli pred televíziou a počítačmi, ale aby sa vybrali s rodičmi na vychádzku do prírody alebo na ihrisko zahrať si loptové hry.

Romanka Kameništiaková

- 1.papuľnaté dievča
- 2.svokrine...
- 3.ťažko vysloviteľné slová
- 4.práca s kružidlom
- 5.zvyšok z mäsa

Samko Roháč

1-modrá, 2-slabohnedá, 3-tmavohnedá, 4-červená

Maruška Čierniková

O TESTUJ SA:

1. Napíš k vybraným slovám 2 príbuzné:

jazyk- _____
nazývať- _____

2. Poskladaj slová :

zykja - _____
vaťzýpre- _____

3. Odpovedz na otázky:

Ako sa volá veda o **jazyku**? _____
Čo máš okrem zubov ešte v ústach? _____

4. **Jazyk**, ktorým ťa naučila rozprávať matka sa volá:

- a/ cudzí **jazyk**
- b/ vlastný **jazyk**
- c/ materinský **jazyk**

5. Dopln vetu: Ako sa do hory volá, tak sa z hory _____.

- a/ **pozýva**
- b/ **ozýva**
- c/ **prizýva**

6. Dopln správne i / í alebo y / ý:

Z _ ta z _ vala. Zapn _ si z _ ps! Nie je ti z _ ma? Muz _ ka sa oz _ vala.

7. Hovorí sa: Má ostrý _____ ako britva.

- a/ hlas
- b/ nos
- c/ **jazyk**

8. **Jazykoveda** je veda o :

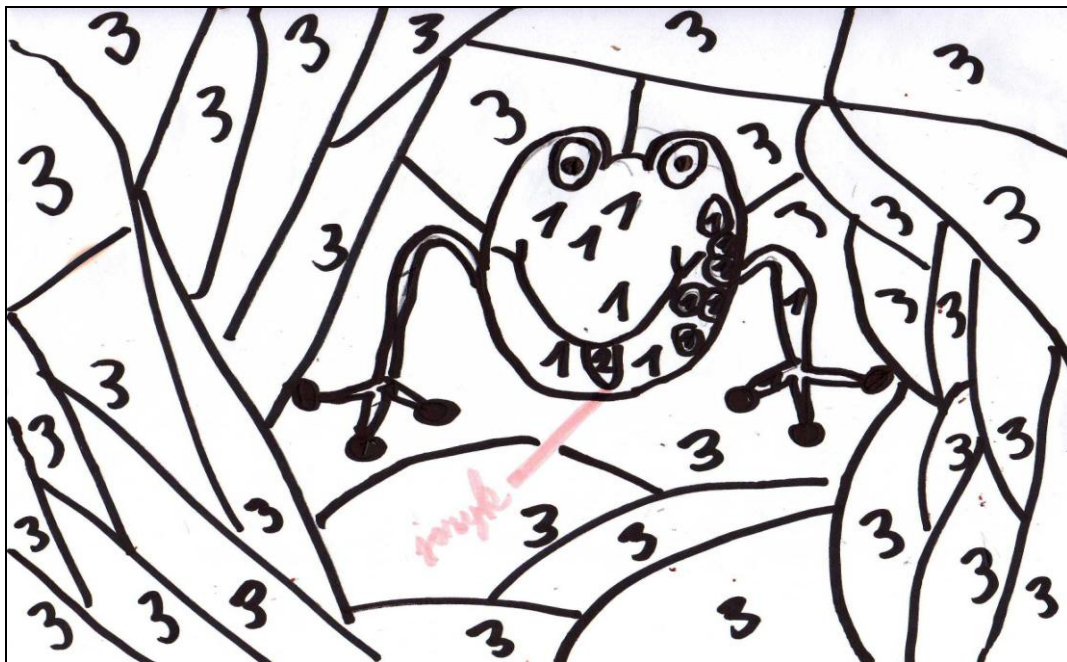
- a/ človeku
- b/ **jazyku**
- c/ svete

9. Hovorí sa: Koľko **jazykov** vieš, toľkokrát si _____.

- a/ človekom
- b/ vtákom
- c/ zvierat'om

10. Povedz rýchlo **jazykolam**: STRČ PRST SKRZ KRK.

Jakub Slávik

1-zelená, 2-červená, 3-modrá

Emmka Gašparová

Na domácu úlohu sme dostali dokončiť úryvok textu v českom **jazyku**. Keďže po česky síce rozumieme, ale v písanom texte by sme určite urobili veľa chýb, záver príbehu sme dopísali v slovenskom **jazyku**. A takto sa nám darilo:

Modrá nemoc

Za malířem pokojů Kornoutkem přišla Jarmilka. Malíř seděl v křesle a žádná řeč s ním nebyla. Bolel ho zub.

„Tady máš kyblíky s barvami a něco si namaluj,“ řekl Kornoutek a usnul. Jarmilka se dala do malování. Nejvíce se jí líbila modrá barva, a tak namalovala všechno modře.

Nakreslila modré more, modré slnko, modré lode. Okolo lodí plávali delfíni, ktorí boli tiež modrí. A tak Jarmilka nakreslila modrý celý svet.

Jakub Matejka

Jarmilka zamaľovala okná, seba aj maliara. Keď sa maliar zobudil, myslel si, že je v modrom nebi. Keďže Jarmilka bola celá modrá, vôbec ju nevidel. Začala sa smiať, lebo si myslela, že je neviditeľná.

Adamko Vass

Rodičia prišli domov, ale Jarmilku nepochválili. Ako teraz budú vedieť, či svieti slniečko, keď zamaľovala aj okná? Ako sa ráno mamička učeše, keď aj zrkadlo bolo na modro? Nedalo sa nič robiť, musela to všetko poumývať.

Deniska Košťaliková

Keď prišli jej rodičia domov, mysleli si, že má modrú chorobu. Mysleli si to preto, lebo bola zafarovaná modrou farbou. A mamička jej na to povedala: „No, si chorá, tak ti do vane napustím teplú vodu.“ Jarmilka sa potešila a išla do kúpeľne. Keď sa umyla, všetci zistili, že vôbec nebola chorá.

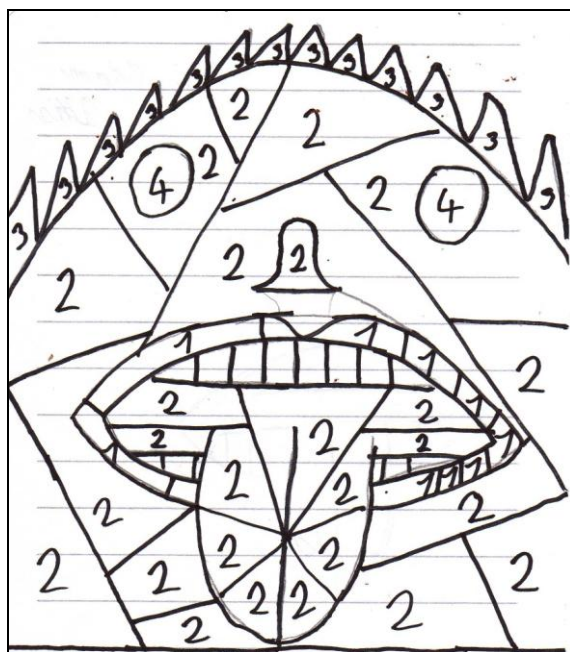
Barborka Barteková

Jarmilka namaľovala všetko na modro- kvety, oblaky, stromy, aby potešila maliara Kornoutka. Keď sa maliar zobudil, bol taký prekvapený, že ho hneď prestal bolieť zub.

Nikolka Rexová

Keď prišli Jarmilkini rodičia, izba sa im veľmi páčila. Najviac sa im pozdávala modrá dúha. Bola od slabomodrej po silnomodrú. Keď sa zobudil Kornútok, vošiel do izby a bol veľmi prekvapený.

Klárka Palčeková

1-červená, 2-ružová, 3-čierna, 4-modrá

Adam Vass

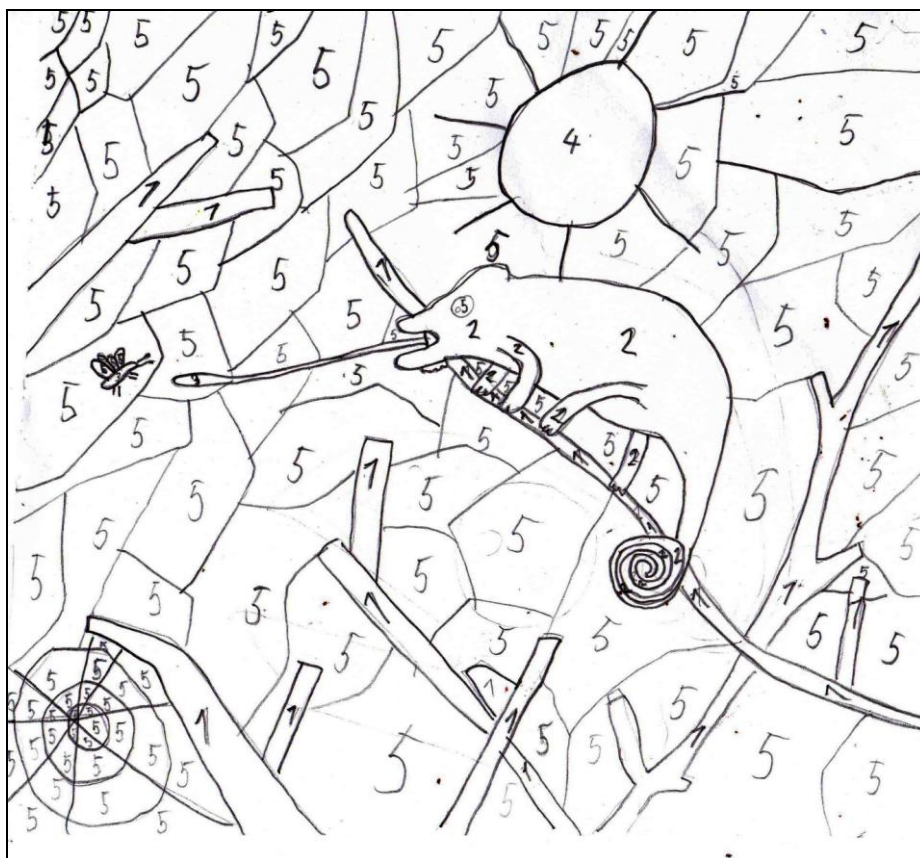
Doplň hrebeňovku tak, aby ju tvorili len vybrané slová po z:

- 1 Z
- 2 _ _ _
- 3 _ _ _ _
- 4 _ _ _ _ _
- 5 _ _ _ _ _ _
- 6 _ _ _ _ _ _ _
- 7 _ _ _ _ _ _ _ _
- 8 _ _ _ _ _ _ _ _
- 9 _ _ _ _ _ _ _ _ _
- 10 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Deniska Košťaliková

- ☺ Je to teta, ktorá stále melie a nevie si zamknúť ústa. Kto je to?
/ **jazyčnica** /
- ☺ U doktora ho môžeme vyplaziť, na deti však nie. Čo je to?
/ **jazyk** /

Timo Uhlík

1-hnedá, 2-zelená, 3-červená, 4-žltá, 5-modrá

Maťko Škrátek

Na Deň Zeme sme **vyzývali** básňami všetkých ľudí k ochrane našej planéty:

ZAPLÁTAJME OZÓNOVÚ DIERU

Chráňme zvery, chráňme lesy,
nestvárajme žiadne besy!
Naša Zem chce dlho žiť,
chceme ozón zachrániť.
Ozónovú dieru zašiť,
nebude nás ďalej strašiť.

M. Čierniková, A. Bukvay, M. Škrátek

ZEM NIE JE NA JEDNO POUŽITIE

Lesy sú pýchou Slovenska,
nepostavte miesto nich sídliská!
Zaobídeme sa bez Billy, bez Tesca,
radšej chceme veľké stromiská.
Chodiť na huby, jahody,
dýchať čerstvý vzduch do zásoby.

T. Uhlík, A. Staňo, K. Palčeková, M. Škrátek

NEROBME NA ZEMI SMETISKO

Použi a zahod', nešťastný je návod.
Odpad treba triediť, lebo chceme prežiť.
Nehádz smeti na zem, spravíš niečo pre Zem.
Stromy, kríky zasad', to je lepší nápad.

M. Čierniková, K. Janíková, M. Stratený, D. Košťaliková

Vymýšľali sme logo pre náš spoločný etwinningový projekt. Museli byť v ňom dve deti, ktoré sa držia za ruky. Sú symbolom dvoch rozdielnych krajín, ktoré si spolu vymieňajú skúsenosti a spolupracujú na spoločnom projekte. Keďže sa v každej krajine hovorí iným **jazykom**, musia sa dopredu dohodnúť, ako sa budú dorozumievať počas celého projektu. My sme sa dohadovať nemuseli, lebo český a slovenský **jazyk** sú veľmi podobné. Ostatné krajiny spolupracujú väčšinou v anglickom alebo nemeckom **jazyku**. Keď budeme starší, možno si aj my vyskúšame takúto spoluprácu.

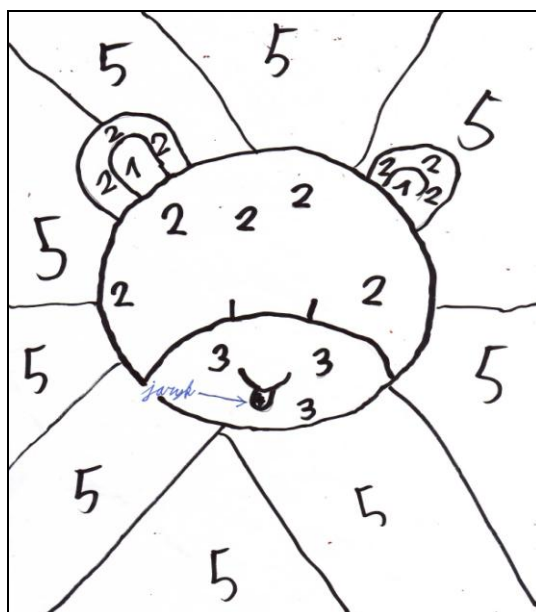
Keďže sa náš projekt volal VÝPRAVY ZA VYBRANÝMI SLOVAMI, na našich výtvarných návrhoch boli väčšinou dopravné prostriedky. Niektorí maľovali lietadlá, vzducholode, vrtuľníky, iní zas vlaky či autá.

kollektívna práca

Vyhľadaj v osemsmerovke 6 vybraných slov po z:

S	J	A	Z	Y	K	G	P
B	O	P	O	E	M	O	Ý
E	M	A	V	Ý	Z	A	N
J	Y	E	M	Ý	N	V	Č
T	Y	R	V	O	P	B	Y
A	S	A	V	Ý	Z	O	Z
L	Ť	D	L	I	M	C	A
Ý	V	O	K	Y	Z	A	J

Nikolka Rexová

1-telová, 2-hnedá, 3-slabohnedá, 4-červená, 5-modrá

Emmka Gašparová

Vypočítaj a výsledky zorad' od najväčšieho po najmenší:

A $87 - 75 =$

N $99 - 41 =$

A $2 \cdot 40 =$

J $3 \cdot 33 =$

Č $36 + 26 =$

Z $100 - 29 =$

Y $87 - 19 =$

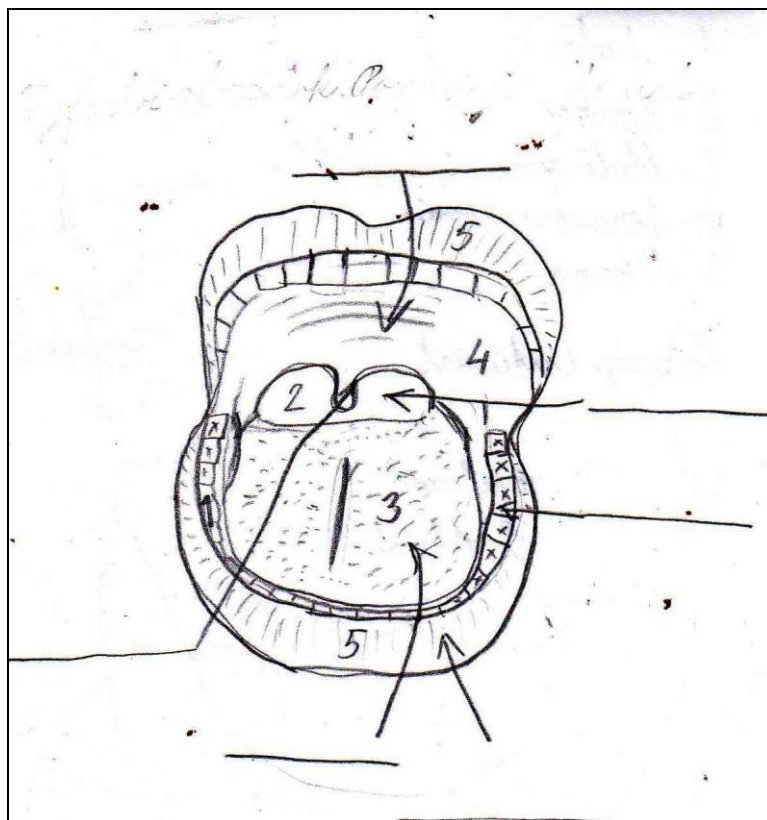
C $9 \cdot 4 =$

I $11 \cdot 4 =$

čísla									
písmená									

Katka Janíková

Pomenuj jednotlivé časti ľudskeho tela:

Barborka Barteková

1.										
2.										
3.										
4.										
5.										

1. Ako sa volá urečnené dievča?
2. Známy vták, ktorý odlieta na zimu do teplých krajín.
3. Ako povieme psovi, aby zostal na svojom mieste?
4. Aké mesto je medzi vybranými slovami po m?
5. Čo si pes zvykne zahrabať do zeme?

Barborka Barteková

ZHOTOVILI SME

- skladali sme z papiera žabky s vyplazenými **jazykmi**. Najskôr sme zložili z papiera nebo-pekle. **Jazyk** sme urobili ako harmoniku z dvoch pásov papiera. Prilepili sme ho žabe do úst a nalepili oči. Kto skladal správne, tomu žabka otvárala ústa poriadne dokorán a vyplazovala **jazyk** na celý svet. Niektoré deti robili aj malé žabky s tenkými **jazyčkami**, iné mali veľké žabiská s poriadnymi **jazyčkami**.

Emmka Gašparová

- na výtvarnej výchove sme zhotovovali chameleónov. Tieto exotické zvieratá sme si vybrali preto, lebo majú **jazyk** oveľa dlhší ako je celé ich telo. Dĺžka **jazyka** môže byť až 63 cm. Živia sa hmyzom, ale aj jaštericami, ktoré chytajú svojím dlhým lepkavým **jazykom**. Keď chameleón neloví, **jazyk** má ukrytý v ústach. Jeho telo je pokryté drobnými šupinkami, ktoré sme kreslili čiernou fixou alebo tušom. Svoje sfarbenie mení chameleón podľa farby prostredia, ale aj nálady. Na svete existuje 85 druhov chameleónov a mnohé z nich sú ohrozené.

Jakub Matejka

- robili sme pozvánky, aby sme nimi mohli **pozývať** svojich kamarátov na naše narodeniny, meniny, Silvestra, oslavu 1. sv. prijímania a podobne. Písali sme ich na počítači v programe Word. Vyskúšali sme si rôzne typy písma. Aby bola pozvánka farebnejšia, vložili sme tam aj obrázky a ozdobné orámovanie.

Nikolka Rexová

- na hodine výtvarnej výchovy sme kreslili zvuky. Snažili sme sa zachytiť zvuk ozveny, ktorá sa **ozýva** z hlbokého lesa. Namaľovali sme špagát, priložili ho na výkres, zakryli druhým papierom, na chvíľu zaťažili a špagát potiahli. Niektoré výkresy pripomínali snehové **jazyky**, iné pieskové duny, harfu, páví chvost, rýdzik či rybie plutvy. Ozvenu **ozývajúcu** sa do ďaleka najlepšie vystihovali práce Nikolky, Adama Vassa, Maťka Škrátka, Jakuba Slávika, Jakuba Matejku, Maťka Živčica, Katky, Klárky, Denisa a Tima. Mne sa podaril husľový kľúč. Aj keď to nie je zvuk, so zvukmi má veľa spoločné.

Milanka Kučková

- vyplazovať **jazyk** je veľmi neslušné. Maľovali sme portréty piatich ľudí z boku. **Jazyky** im však nebolo vidno, lebo vedeli, čo sa patrí a mali **jazyk** za zubami.

Emmka Gašparová

Ako sme zašivali ozónovú dieru

Na Deň Zeme sme robili obrovskú maketu našej planéty. Farebne sme odlišili moria a pevniny. Krajiny, v ktorých ľudia hovoria inými **jazykmi**, sme natreli na zeleno alebo na bielo. Podľa toho, či tam rastú stromy a tráva alebo je tam len sneh a ľad. Na pevninu sme nalepili rôzne druhy stromov. Nezabudli sme ani na živočíchy. Okolo zemegule sme dali rôzne výzvy. **Vyzývali** sme ľudí, aby: chránili našu Zem a nemýlili si ju so smetiskom, neničili lesy, neplašili zver, triedili odpad... Zemeguľu sme zavesili na silónové lanko a pod ňu sme dali plachtu s obrovskou dierou. Bola to akože ozónová diera, cez ktorú ide na ľudí

škodlivé žiarenie. Aby nám aj naďalej neškodilo, rozhodli sme sa túto dieru zašiť. Zobrali sme si niekoľko záplat a spoločne sme ju zaplátali. Bola to poriadna fuška!

Timo Uhlík

OCHUTNALI SME

Skúmali sme, kto z 3.B má najcitlivejší **jazyček**. So zatvorenými očami sme rozlišovali všetky chute, ktoré sa **jazykom** dajú rozoznať. Sladkú, slanú, horkú a kyslú. Niektoré jedlá boli sladučké a rozpúšťali sa nám na **jazyku**. Poriadne kyslá bola multivitamínová šumienka, pri ochutnávke ktorej sme sa aj zaškaredili. Rovnako by sme sa tvárili, keby sme mali na **jazyku** plátok citróna, či kyslú uhorku. Najmenej nám chutila horká čokoláda. Najviac zástupcov mali slané jedlá, pretože soľ sa pridáva do všetkého.

Urobili sme si aj malý pokus, aby sme si dokázali, že chuť a čuch často spolupracujú. Zaviazali sme trom deťom oči a vložili im do úst kúsok jablka alebo surového zemiaka. Chvíľočku ich poprevažovali na **jazyku**, ale potom ich bez problémov rozoznali. Potom sme im priložili k nosu plátok cibule. Jej pach ich mal natoľko pomýliť, že tentokrát sa mali pri určovaní pomýliť. Cibuľa, ktorú sme použili však bola asi veľmi slabá, lebo všetky tri deti sa nepomýlili ani raz.

Ad'o Staňo

SÚŤAŽILI SME

Znova zaujímavá hodina slovenského **jazyka**. Hravým spôsobom sme si precvičovali neposlušné **jazyčky**. Súťažili sme o najlepšieho **jazykovedca** z našej triedy. Podstatou tejto súťaže bolo zakrúžkovať z veľkého množstva slov tie, ktoré sú spisovné. Začali sme pracovať v štvorčlených skupinách. Potom sme sa rozdelili do dvojíc a riešili sme **jazykovedný**

hlavolam, v ktorom sme označovali spisovné a nespisovné slová. Najlepší z dvojíc, ktorí uhádli najväčšie množstvo spisovných výrazov, súťažili na interaktívnej tabuli o najlepšieho **jazykovedca**. Nakoniec som sa najlepším **jazykovedcom** v našej triede stal ja, Marek Tamajka.

Marek Tamajka

Dňa 11. 5. 2010 sme mali súťaž O najväčšiu **jazyčnicu** 3.B triedy. Háдали sme dopredu, kto vyhrá. Mysleli sme, že Maruška, lebo jej sa **jazyk** nezastaví ani na chvíľu. Súťažili sme v rýchlom rozprávaní **jazykolamov**. Našli sme ich v knihe Štefana Moravčíka **ZLOMJAZÝČEK** a niektoré aj na internete. Komu sa **jazyk** nezaplietol a povedal **jazykolam** bezchybne trikrát po sebe, dostal 3 body. Tí, čo získali najviac bodov, postúpili do druhého kola. Ich úlohou bolo namotať na **jazyk** cukrík na šnúrke bez pomoci rúk. Nebolo to ľahké, lebo nitka sa z **jazyka** odmotávala a mnohí museli začínať stále od začiatku. Tretie kolo bolo súťaženie v rozprávaní českých **jazykolamov**. Najviac sa nám **jazyk** motal na slovách, v ktorých bolo písmeno ř. Nakoniec sme za najväčšiu **jazyčnicu** vyhlásili dvoch chlapcov, ktorým sa v **jazykových** súťažiach najviac darilo – mňa, Mat'ka Škrátka a Adama Bukvaya. Mali sme rovnaký počet bodov. Aj keď slovo **jazyčnica** sa hodí skôr na dievčatá, vôbec nám to nevadilo. Súťaž sa nám páčila a boli sme obaja radi, že sme v nej zvíťazili.

Mat'ko Škrátek

NESTROSKOTAJME NA

pozyvat'-zívat'

VYMALUJME SI

